

# Obsah

Úvod .....	11
Seznam použitých právních předpisů .....	12
<b>ČÁST I. – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci</b> .....	<b>25</b>
<b>1. Odborně způsobilá osoba</b> .....	<b>26</b>
1.1 Úvod .....	26
1.2 Povinnosti zaměstnavatele v prevenci rizik .....	26
1.3 Získání odborné způsobilosti .....	28
<b>2. Pracovní úrazy a nemoci z povolání</b> .....	<b>31</b>
2.1 Úvod .....	31
2.2 Úrazovost v České republice .....	31
2.3 Co je pracovní úraz? .....	39
2.4 Nemoc z povolání .....	41
2.5 Legislativa k pracovní úrazovosti .....	42
2.6 Postup zaměstnavatele při pracovním úrazu .....	44
2.7 Odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání .....	46
<b>3. Hodnocení rizik</b> .....	<b>50</b>
3.1 Základní pojmy .....	50
3.2 Filozofie hodnocení rizik .....	51
3.3 Organizace hodnocení rizik .....	53
3.3.1 Příprava na hodnocení rizik .....	54
3.3.2 Postup při hodnocení rizik .....	57
3.4 Informování zaměstnanců .....	61
3.5 Zavedení výsledků do praxe .....	62
3.6 Hodnocení zdravotních rizik .....	63
3.6.1 Obecné požadavky předpisů ke zdravotním rizikům .....	63
3.6.2 Podklady pro hodnocení zdravotních rizik .....	65
3.6.3 Výstupy hodnocení zdravotních rizik .....	66

3.7	Hodnocení rizik pro vybavení OOPP .....	66
3.7.1	Požadavky předpisů k OOPP .....	66
3.7.2	Postup hodnocení .....	68
3.8	Hodnocení rizik pro závažné havárie .....	69
3.8.1	Předpisy k závažným haváriím .....	69
3.8.2	Postup analýzy a hodnocení rizik .....	71
3.9	Metody hodnocení rizik .....	72
3.9.1	Jednoduchá metoda posuzování rizika (HSE) .....	72
3.9.2	Jednoduché hodnocení rizika (OSHA) .....	73
3.9.3	Bodové metody .....	74
3.9.4	Komplexní metoda .....	76
3.9.5	Další metody .....	79
4.	Obecné právní předpisy .....	80
4.1	Úvod .....	80
4.2	Zákoník práce .....	80
4.2.1	Pracovní podmínky .....	80
4.2.2	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci .....	83
4.2.3	Zvláštní pracovní podmínky .....	89
4.3	Zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci .....	90
4.3.1	Obecné požadavky .....	90
4.3.2	Koordinátor BOZP na staveništi .....	94
4.4	Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů – část ochrana zdraví při práci .....	96
4.4.1	Kategorizace prací .....	97
4.4.2	Rizikové práce .....	97
4.4.3	Používání biologických činitelů a azbestu .....	98
4.4.4	Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami .....	98
4.5	Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon) .....	101
4.6	Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů .....	103

4.7	Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky .....	104
4.8	Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) .....	107
4.8.1	Obecná ustanovení .....	108
4.8.2	Stavební řád .....	110
4.8.3	Stavební dozor, zvláštní pravomoci stavebního úřadu, autorizovaný inspektor .....	113
4.8.4	Povinnosti osob při výstavbě a užívání staveb a další ustanovení .....	114
4.8.5	Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby .....	117
5.	<b>Právní předpisy pro ochranu zdraví</b> .....	119
5.1	<b>Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách</b> .....	119
5.1.1	Posudková péče .....	119
5.1.2	Pracovnílékařské služby .....	120
5.1.3	Posuzování a uznávání nemocí z povolání .....	123
5.1.4	Pracovnílékařská péče .....	124
5.2	<b>Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci</b> .....	130
5.2.1	Mikroklimatické podmínky .....	131
5.2.2	Chemické faktory a prach .....	134
5.2.3	Zátěže .....	140
5.2.4	Biologické činitele .....	145
5.2.5	Hygienické požadavky na pracoviště .....	147
5.2.5.1	Větrání pracoviště .....	147
5.2.5.2	Osvětlení pracoviště .....	148
5.2.5.3	Prostorové uspořádání pracoviště .....	150
5.2.5.4	Sanitární a pomocná zařízení .....	152
5.2.5.5	Zobrazovací jednotky .....	156
5.3	Ochrana zdraví před neionizujícím zářením .....	157
5.4	Hluk a vibrace .....	160
5.5	<b>Práce a pracoviště zakázané těhotným ženám a mladistvým</b> .....	162
5.5.1	Práce zakázané těhotným ženám .....	162
5.5.2	Práce zakázané mladistvým .....	165
5.6	<b>Zařazování prací do kategorií</b> .....	168

<b>6. Prováděcí právní předpisy bezpečnosti práce</b> .....	171
6.1 Bezpečnostní značky a signály .....	171
6.2 Stroje a technická zařízení .....	175
6.3 Pracoviště .....	178
6.3.1 Obecné požadavky na pracoviště .....	178
6.3.2 Stavby .....	179
6.3.3 Dopravní komunikace .....	183
6.3.4 Skladování .....	186
6.3.5 Zvláštní pracoviště .....	188
6.3.6 Nízkotlaké kotelny .....	189
6.4 Práce ve výškách .....	193
6.4.1 Technické konstrukce k ochraně proti pádu .....	194
6.4.2 Osobní ochrana proti pádu .....	197
6.4.3 Žebříky .....	198
6.4.4 Práce na střeše .....	200
6.4.5 Zajištění proti pádu předmětů a materiálů .....	200
6.4.6 Další ustanovení pro práce ve výškách .....	202
6.5 Silniční doprava .....	202
6.6 Nebezpečí výbuchu .....	207
6.6.1 Klasifikace prostorů .....	207
6.6.2 Prevence výbuchu .....	207
6.6.3 Další požadavky .....	209
6.7 Vyhrazená technická zařízení .....	212
6.7.1 Vyhrazená tlaková zařízení .....	213
6.7.2 Vyhrazená zdvihačí zařízení .....	219
6.7.2.1 Provoz zdvihačích zařízení .....	221
6.7.3 Vyhrazená elektrická technická zařízení .....	230
6.7.3.1 Kvalifikace v elektrotechnice .....	233
6.7.3.2 Činnosti na elektrických zařízeních .....	235
6.7.3.3 Provoz elektrických zařízení .....	236
6.7.4 Vyhrazená plynová zařízení .....	240
6.7.4.1 Kontroly, revize a zkoušky plynových zařízení .....	242
6.7.5 Požadavky k zajištění bezpečnosti práce u specifických činností .....	243
6.7.5.1 Svařování a termické řezání .....	243
6.7.5.2 Tepelné zpracování a moření kovů .....	246

6.7.5.3	Úpravy nátěrovými hmotami .....	246
6.7.5.4	Stlačování plynů a chlazení .....	249
6.7.5.5	Práce u průmyslových pecí .....	252
6.7.5.6	Práce s nářadím a pracovními pomůckami .....	252
6.7.5.7	Práce s nebezpečnými látkami a nebezpečným zářením ....	254
<b>7.</b>	<b>Právní úprava podle oborů činnosti .....</b>	<b>256</b>
7.1	Stavebnictví .....	256
7.1.1	Pracoviště na staveništi .....	256
7.1.2	Stroje na staveništi .....	259
7.1.3	Organizace práce a pracovní postupy na staveništi .....	261
7.1.4	Obsluha stavebních strojů .....	267
7.2	Zemědělství .....	269
7.2.1	Chov zvířat .....	269
7.2.2	Rostlinná výroba .....	270
7.3	Lesnictví .....	271
7.3.1	Pěstební práce .....	272
7.3.2	Těžba dřeva .....	272
7.3.3	Práce s řetězovou pilou .....	278
<b>8.</b>	<b>Kontrolní orgány .....</b>	<b>279</b>
8.1	Úvod .....	279
8.2	Orgány inspekce práce .....	279
8.3	Organizace dozoru nad vyhrazenými technickými zařízeními .....	285
8.4	Orgány státního zdravotního dozoru .....	287
<b>ČÁST II. – Hornická činnost .....</b>	<b>291</b>	
<b>9.</b>	<b>Dobývání nerostných surovin povrchním způsobem .....</b>	<b>292</b>
9.1	Úvod .....	292
9.2	Přehled legislativních předpisů včetně komentáře .....	293
9.3	Odborně způsobilé osoby pro hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem .....	297
9.4	Obory odborné způsobilosti .....	299

9.5 Oprávnění k projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací.....	304
9.5.1 Ověřování odborné způsobilosti .....	306
9.5.2 Platnost osvědčení .....	307
9.5.3 Cizí státní příslušníci .....	307
9.6 Postavení pracovníků vykonávajících hornickou činnost nebo činnosti prováděné hornickým způsobem.....	308
9.7 Základní rizika a specifická ohrožení při dobývání nerostných surovin .....	312
9.8 Kontrolní orgány, jejich pravomoc a sídla .....	316
9.9 Závěr.....	318
<b>ČÁST III. – Požární ochrana .....</b>	<b>321</b>
<b>10. Požární ochrana .....</b>	<b>322</b>
10.1 Úvod .....	322
10.2 Technik požární ochrany, odborně způsobilá osoba .....	323
10.3 Základní ohrožení v požární ochraně .....	329
10.4 Specifická ohrožení, typické požáry (příčiny a zdroje), jejich prevence podle činností a oborů .....	330
10.5 Přehled souvisejících legislativních a ostatních předpisů, včetně stručného komentáře těch nejdůležitějších .....	338
10.5.1 Členění provozovaných činností podle požárního nebezpečí....	338
10.5.2 Povinnosti provozovatelů činností .....	345
10.5.3 Kvalifikace osob v požární ochraně .....	359
10.5.4 Podmínky hoření .....	362
10.5.5 Bezpečnostní značky a signály .....	370
10.5.6 Požární bezpečnost vybraných zařízení .....	374
10.6 Kontrolní orgány, jejich pravomocí a sídla .....	386
10.7 Závěr .....	393